

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. V. De mutua inser Religiosos concordia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

CAPUT V.

*De mutua inter Religiosos concordia, qua
est apprimè necessarium medium ad
Regularis vitæ exactam com-
munitatem.*

I. **T**Ritum illud ex Sallustio adagium; *concordiâ parvæ res crescunt; discordiâ maxime res dilabuntur*; Die Einigkeit Kleins Gut vermehrt: Uneinigkeit groß Gut verzehret. citat & æstimat S. Bonaventura, adhortando suos Religiosos ad mutuam concordiam. Sine hac impossibile est, vivere in perfecta communitate; nam ex defectu illius oriuntur privata peculia; & ex his amplius dissipatur concordia, ita ut discordia, & peculia sint sibi quasi ad invicem causa. Ex opposito, concordia fovet communitatem, & communitas parit & conciliat concordiam; per quam membra inter se cohærent, & ab invicem juvantur, ac corroborantur; sicut in simili hoc ipsum aptè exponit Discipulus serm. 56. *Sicut in civitate, inquit, unus murus aut turris corroboratur ex alio; sic in corpore congregationis unus per alium in bono solidatur, adjuvatur, sublevatur &c.* De hac S. Rupertus in 6. cant. inquit, quòd per eam congregatio uniat, ac fortis ad victoriam reddatur, & ad multa bona corporis & animæ disponatur, sicut castrorum ordinata acies constipata & densata, nullibi per
discor-

discordiam, aut disjunctionem animarum interrupta. Ad hanc respicit facies hujus sti libri in impressa icone, cujus figuræ additum : *hos idem junxit amor.* Qui si nos non jungat, sanè & apertè hostis exercitum dissipat : *regnum autem in se ipso divisum desolabitur,* (juxta verbum Christi) & quò ad spiritualia, & quò ad temporalia; veluti si quisque de ingenti Cumulo ignitorum carbonum sumat unicum, singulos à singulis sejungendo, in omnibus ignem dispositivè extinguit. *Vis unita fortior.* Patet in Monasteriis, in quibus Religiosi ex privatis peculiis miserè & sordidè vixerunt, at in communi conferentes cum religiosa sufficientia & proximorum ædificatione vivere commodiùs & uberiùs potuerunt, propter manifestam Dei benedictionem inibi abundantius relucentem & cooperantem.

II. Ad hanc concordiam requiritur, ut subditi cum Superiore idem velint, nolint, intendant, optent, ament oderint, respuant, eligant, quærant; eandem Regulam sequantur, idem Refectorium frequentent, eandem mensam habeant; non plus præ altero habere appetant, exemptiones præ aliis non quærant (ceteris paribus) Hæc pacifica concordia si juxta monitum Apostoli, Philip. 4. 7. *custodiat corda & intelligentias vestras in Christo JESU: quis est, qui vobis nocere possit, si boni amulatores fueritis? 1. Petr. 3. Igitur acquiesce ei, & habeto pacem, & per hæc habebis fructus optimos* (Job 22. 21.) tam corporales quàm spirituales, De quibus intelligendus Isai. 32. 19.

sede-

sedebit populus meus in multitudine pacis (seu concordia) in tabernaculis fiducia, & requie opulenta. Hæc concordia utique generat fiduciam, & bifariam opulentiam. Ad illam instanter & frequenter adhortatur Apostolus. Hebr. 12. 14. *pacem sequimini cum omnibus, & sanctimoniam sine qua nemo videbit Deum, nec habebit profectum.* Jerem. 29. 7. *Quærite pacem civitatis, ad quam transmigrare vos feci (id est, statum vestrae Religionis) & orate pro ea ad Deum; quia in pace illius erit pax vobis.* Id est, si in toto monasterio ad invicem fuerit inter singulos pacis concordia, unusquisque bene pacatus & contentus erit. Itaque *quæ pacis sunt, sectemur, & quæ adificationis sunt, in invicem custodiamus.* Rom. 14. 19. Ad quod id ipsum ferventer & vehementer adhortatur idem Apostolus 1. cor. c. 10. *Obsecro vos Fratres per nomen Domini nostri JESU Christi, ut id ipsum dicatis omnes & non sint in vobis schismata: sitis autem perfecti in eodem sensu, & in eadem sententia,* De hac S. Petrus. 1. 4. 8. *ante omnia mutuam in vobismetipsis charitatem continuam habentes.* Nam in tribus placitum est Spiritui meo, *quæ sunt probata coram Deo & hominibus: concordia fratrum, & amor proximorum, & vir & mulier sibi bene consentientes.* Eccl. 25. 1. Sicut ergo ad oculum patet, impossibile esse, posse ibi bonam œconomiam vigere, ubi vir & mulier dissentiant ab invicem, ita pariter in Monasterio, in quo vir est Superior, Communitas autem ei credita est sponsa ejus. Ergo meritò dicit psalmista ps. 132. *Ecce, quàm bonum, & quàm iu-*

cundum, habitare fratres in unum! Est bonum & jucundum etiam temporali & corporali fructu. De quo S. Hieron. verè bonum, verè jucundum: unum fratrem dimisimus, & ecce quantos recipimus? qui pro nobis æquè ac pro se orant, laborant, curant, fatagunt, conquirunt. &c.

Pro communitate omnes laborent; ut faciunt canoræ & variegatæ aves, quæ non sibi privatim annonam congerunt, sed communi mensæ. Homo per peccatum infectus avidè quærit pecularia, cum tamen ante peccatum fuerint omnia communia. Communia bona nullus faciat sibi pecularia, imitando in hoc exemplum Salvatoris, qui Matth. 17. non ex communi penu, sed ex ore piscis didrachma pro sua persona solvit; ut ostenderet (ait S. Hieron.) se privatis usibus insumere noluisse, quod communi bono deputatum erat. Propter hanc peculiaritatis arrogationem Petrus corripitur à Christo, in monte Thabor, Marci 9. dum diceret, faciamus hic tria tabernacula. Nam (ut ait D. Bern.) Petrus visâ Dei Majestate, commune bonum in privato suo visus est conclusisse: & quo omnes frui debebant, ipse solus frui volebat; contra illud: charitas non quærit, quæ sua sunt. Hinc verissimè dixit in sua Epist. Pastoralis R. P. N. Generalis Jacobus de Bagna cavallo: nil illa questio solita valet: quare non vivitur vitâ communi? quia nulla viget charitas. Quia ego aliam subnecto questionem, dicens: quare non viget charitas! R. quia non vivitur vitâ communi: & tepida illa vocabula meum & tuum dominantur, quæ ut gladii acutissimi

mi Religiosorum corda transfigunt. Quando religiosus secum statuerit bono publico intendere, vitam communem vivere, linguendo proprium, & maledictam sanguisugam, qua dicitur affer, affer, floreret hac nostra Religio omnibus bonis. h. i.

III. In hac unitatis concordia maximè sibi complacebat S. Franciscus Xaverius l. 2. epist. dicens. quid aliud est Societas JESU, quàm Societas amoris & concordie? Hanc autem qualificat S. Bern. serm. 28. cant. dicens: volo autem, ut in ea (unitatis concordia) sic maneas, non quasi unus ex omnibus sed quasi cum omnibus unus: late expande sinum, & ex omni genere piarum affectionum claude inter viscera tua, ut omnibus omnia fias, & congaudere paratus, & compati; gaudere cum gaudentibus, flere cum flentibus, ut amorem & unionem cum omnibus habeas. h. i. Lucrosam rem esse hanc unitatis, & dilectionis concordiam, aiebat ex Soc. JESU Petrus Faber, experienciâ & scripturâ constare, quò quis in proximos sublevandos, adjuvandos, supportandos benignior fuerit, eò largiorem ei occurrere solitam misericordiam Dei etiam ultro sine precibus. Proinde hoc gloriosissimæ signum conscientie esse aiebat S. Bonav. proximum adjuvare, supportare, sublevare. *Stemus simul*, aiebant ad invicem S. P. Franciscus, & S. Dominicus; & in omnibus adjuvabit nos Deus.

IV. Frater qui adjuvatur à fratre, quasi civitas firma, Prov. 10. Immo quasi fasciculus sagittarum, quæ disjunctæ facilè franguntur, at unitæ minimè. Piscatores illi piscibus opulenti facti

facti sunt, qui alios de navi vocantes (Luc. 5.) concorditer cum illis traxerunt rete plenum magnis piscibus: ita & religiosi. Si multi canes singuli singulos seorsum lepores insequantur, frequenter irrito eventu, nullum capiunt; at certiori, si plures canes leporem eundem. Ita & lucrum à singulis divisim quaesitum est incertum; at probatum & ratum bonum, quod à multis communiter, ex communi sensu, pro communi bono quaeritur, plus à Deo benedicatur, & plus proficit ad salutem animæ & corporis, capientibus. *Funiculus triplex difficilè rumpitur Eccli. 4.* unitas dat firmitatem, conjunctio dat participationem, ut quisque ex alterius additione plus habeat, quàm ex privata habitatione. E contra multitudo inordinata confusio est, dispersio est, ruptio est, perditio est. Cape exemplum, aut simile. Tytheus lapis, quamvis grandis sit, innatat tamen undis, comminutus verò mox subsidit. Sic Religiosi concordiam sustinentur, & sublevantur, qui discordiam pessum eunt & submerguntur.

V. *Concordia* hæc ut infructuosa non maneat, supportet, necesse est, alios: *sicut in edificio* (ait S. Gregor.) *lapis lapidem portat; & si unus detrectaret, omnia corruerent.* Dum autem ita invicem portant, seipsos, & murum, & totum ædificium conservant. Sic &c. Huc facit aptissima similitudo à S. August. adducta serm. 23. de Apost. cervi, inquit, cum insulas tranant, ita sibi mutuò onera, & capita sustentant per concordem alternationem & sublevationem, ut primus, quando

H h

fatiga-

fatigatus est, post omnes recedat, & ipse pariter supra penultimi tergum caput cum pondere cornuum reclinet, & ita vicissim, donec omnes feliciter tranando ad virentia pascua veniant. Imitentur Religiosi, ut sufficientia pascua inveniant. Et si hoc cervi, quid non facient Religiosi? maxime cum, teste *S. Augustino*, *nihil sic probet amicum, quam oneris amici portatio*. Hinc & Apostolus Gal. 6. 16. *Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi*. At

VI. Sicut *concordia* bonorum ex bono corde, bono fine, bono modo, bono ordine, necessarium bonum est in communitate Religiosorum; ita è contra *Concordia* malorum, ex malo corde, malo fine, malo modo, ad resistendum scil. ordinationi Regulæ, superiorum piæ intentioni &c. Intestinum & serpentinum est in Religione malum, dissipans omne bonum: quod proinde *S. Communitas* expressius plangit, sentit differentius, & vigilantius cavendum existimat, utpote *intestinum & domesticum malum*, *S. Bernard.* serm. 29. in cant. Hæc concordia noxia parit animorum non conjunctionem, sed contradictionem; tandemque resolvitur in fatale odium, in mutua charitatis exterminium, in rei oeconomicæ exitium, in communitatis vix reparabile detrimentum; cui tantum nocet, quantum navi, si afferes ejus in carina perforentur, aut sejungantur, ut naufragium sit certius, & periculum submersionis evidentius. Hanc pestilentem concordiam

diam

diam à Monasteriis omnibus proscribere intendit *S. Gregor. l. 33. Moral. dum inquit: Sicut noxium esse solet, si unitas desit bonis, ita perniciosum est, si sit in malis: perversos quippe unitas corroborat dum concordant, & tantò magis incorrigibiles, quantò magis unanimes facit. Per hanc concordiam pestiferam, omne bonum in Religiosis talibus vel impeditur vel inficitur, vel effunditur, vel corrumpitur, vel in vitium convertitur, ut acetum in vinum.*

CAPUT VI.

Concordia Religiosorum plurima parit bona inter illos; nobile est Patrimonium.

I. **D**E quo *S. Bern. serm. 29. in cant. Nonne presentis Congregationis filii omnes vos estis? singuli alterutrum fratres? quid ergo à foris vos conturbare, aut contristare possit, si intus bene estis, & fraterna pace gaudetis? quam obrem emulamini charismata meliora, ut bonos vos prebeatis emulatores: charisma per optimum charitas est. Hoc igitur est quod dico, pax vobis à vobis sit, & omne quod extrinsecus minui videtur, non terret, quia non nocet. Nam è contrario quidquid foris blanditur, nulla est profectò consolatio si intus, quod absit seminarium discordia germinaverit. h. 1.*

II. *Discordia, Mater multorum malorum, sollicitè evitanda. De qua S. Bern. lc. longè, queso à vobis facite semper hoc abominabile malum; vos,*